

**ЦЕНТР
ФІНАНСОВО-
ЕКОНОМІЧНИХ
НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ**

**CENTER FOR FINANCIAL-ECONOMIC RESEARCH
ЦЕНТР ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

CERTIFICATE OF PARTICIPATION СЕРТИФІКАТ УЧАСНИКА

підтверджує, що

Логоша Роман Васильович

**взяв участь у роботі Міжнародної науково-
практичної конференції**

**«Економіка, облік, фінанси, менеджмент і право:
актуальні питання і перспективи розвитку»**

International scientific-practical conference

**«Economics, accounting, finance, management and law:
topical issues and development prospects»**

**Загальна кількість академічних годин: 6 год
(0,2 кредита ECTS)**

Директор Центру фінансово-економічних
наукових досліджень

Щербак В. Д.

31 липня 2021 р.
July 31, 2021

м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine

**ПРОГРАМА МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**PROGRAM OF THE INTERNATIONAL
SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

**ЕКОНОМІКА, ОБЛІК, ФІНАНСИ, МЕНЕДЖМЕНТ І
ПРАВО: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ І
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

**ECONOMICS, ACCOUNTING, FINANCE,
MANAGEMENT AND LAW: TOPICAL ISSUES
AND DEVELOPMENT PROSPECTS**

**31 липня 2021 р.
July 31, 2021**

**м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine**

**Програма міжнародної науково-практичної конференції
«Економіка, облік, фінанси, менеджмент і право:
актуальні питання і перспективи розвитку»**

**РОЗКЛАД РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ
31 липня 2021 рік**

Україна, 36003, м. Полтава, вул. Європейська 60-А, 5 поверх, Конференц-зал

09.00 – 09.30	Реєстрація учасників міжнародної науково-практичної конференції
09.30 – 10.00	Відкриття та пленарне засідання
10.00 – 13.00	Секційні засідання
13.00 – 14.00	Перерва на обід
14.00 – 17.00	Продовження роботи секційних засідань
17.00 – 17.30	Пленарне засідання, закриття конференції

РЕГЛАМЕНТ

Доповідь на секційному засіданні – 4 хвилин.
Для запитань – до 3 хвилин.

СЕКЦІЯ 1

SECTION 1

**ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ
НАЦІОНАЛЬНОЮ ЕКОНОМІКОЮ
ECONOMICS AND MANAGEMENT OF THE
NATIONAL ECONOMY**

Логоша Р. В. д. е. н., доцент кафедри аграрного менеджменту та маркетингу Вінницький національний аграрний університет

**НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНОГО
РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ БІОПАЛИВ В УКРАЇНІ**

Кріль В. В. аспірант кафедри трудових ресурсів та підприємництва Національного університету водного господарства та природокористування

**ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО КАПІТАЛУ:
ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ**

СЕКЦІЯ 2

SECTION 2

**ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВАМИ
ECONOMICS AND MANAGEMENT OF
ENTERPRISES**

Драчук Ю. З. д.е.н., професор,

Чейлях Д. Д. інж., Інститут економіки промисловості НАН України,

Снітко Є. О. к.т.н., доцент, Луганський національний університет імені Тараса Шевченка

**ЩОДО ПРОБЛЕМ ДЕКАРБОНІЗАЦІЇ ТА «ЗЕЛЕНОГО»
ВІДНОВЛЕННЯ В МЕТАЛУРГІЇ УКРАЇНИ**

Панова К. І. Львівський національний університет імені Івана Франка

Васильченко К. А. Львівський національний університет імені Івана Франка

Гусейнов І. С. Львівський національний університет імені Івана Франка

**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
ПІДПРИЄМСТВА**

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ БІОПАЛИВ В УКРАЇНІ

В умовах зростаючої кількості змін і підвищення рівня складності ринкового середовища в процесі розвитку ринку біопалива нагальними стають питання забезпечення відповідності внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства. Особливої уваги в даному контексті вимагають сільськогосподарські підприємства як суб'єкти однієї із провідних галузей національного господарства, що є джерелом сировини і готової продукції у секторі біопалива. Нині важливим теоретико-методологічним завданнями є вирішення питань щодо обґрунтування шляхів формування маркетингової політики сільськогосподарських підприємств з виробництва біопалива.

Україна визначила пріоритетність розвитку відновлюваних джерел енергії як ключової стратегії енергетичної безпеки. За останні роки в Україні значно покращилася відповідна нормативна база. Основна законодавча база щодо використання альтернативних джерел енергії сягає 2003 р. Закону України «Про альтернативні джерела енергії» [1]. Виробництво та споживання біопалива, включаючи транспортний сектор, регулюється Законом України «Про альтернативні види палива» [2] від 2000 р., який було змінено у 2014 р. встановленням для транспортного сектору норми обов'язкової 7% суміші біоетанолу з 2016 р. Наразі ці положення не виконуються. Загалом регуляторне поле ринку складається з 35 актів, 7 з яких є неактуальними та не відповідають законодавству. Повноваження у сфері контролю за роботою біопаливної галузі значною мірою розділені між різними державними органами.

Починаючи з 2010 р., Україна є членом Енергетичної Співки і тому зобов'язана сприяти створенню єдиного Європейського енергетичного ринку та приєднанню до «*acquis communautaire*». У зв'язку із цим у 2014 р. було прийнято Закон України «Про Національний план дій з відновлюваної енергетики на період до 2020 р.» (№ 902-2014-р від 01.10.2014 р.), який передбачав, що частка ВДЕ становитиме 11% від валового кінцевого споживання енергії у 2020 р. з обов'язковим 10% цільовим показником для транспортного сектору [3]. Однак декілька заходів, пов'язаних з біопаливом, викладених в Директиві 2009/28/ЄС, ще не впроваджені, зокрема критерії стійкості до біопалива. ВДЕ підтримується за допомогою «зеленого тарифу», що діє, але пов'язані із цим адміністративні процедури все ще є громіздкими, а використання ВДЕ у транспорті уповільнюється завдяки недолікам у нормативно-правовій базі.

Наразі використання біопалива транспортом знаходиться на дуже низькому рівні, незважаючи на 7% обов'язкового змішування. Водночас, маючи значні потужності спиртової промисловості України, виробництво біоетанолу залишається дуже незначним (60-90 Мл), а його використання у транспорті є недостатнім. Можна констатувати, що сьогодні в Україні не існує комерційного виробництва біодизеля [4, с. 46].

Однак, згідно з Національним планом дій з відновлюваної енергетики, біоетанол в обсязі 320 млн т та біодизель в обсязі 70 млн т мали б бути доступними на українському ринку у 2020 р. Реально сукупний обсяг споживання біопалива транспортним сектором країни у 2017 р. становив 45 тис. т. Відповідний план дій передбачає, що існуючий попит може бути повністю забезпечений за рахунок вітчизняного виробництва, що є викликом, а також можливістю для інвесторів і підприємців у ланцюгу створення відповідної вартості.

Вітчизняний ринок біопалив характеризується низьким рівнем державної підтримки розвитку сільського господарства, недосконалим законодавством і низьким рівнем державної підтримки НДДКР в галузі біоенергетики.

Узагальнюючи дані на цей час, для розвитку вітчизняної біопаливної галузі необхідна особлива політика протекціонізму, яка включатиме:

- впровадження стимулюючих фінансово-економічних інструментів;
- скасування або суттєве зниження ставок акцизного податку на біодизель і його суміші та моторні палива із вмістом біоетанолу;
- скасування необхідності подання податкового векселю для виробників біоетанолу;
- формування гарантованого попиту на моторні біопалива (наприклад, встановлення ринкових квот і графіка підвищення частки біопалива в загальному обсязі палив), або надання державної підтримки (субсидій), суб'єктам господарювання, що працюють у сфері;
- імплементацію до українського законодавства обов'язкових критеріїв сталості розвитку, дотримання яких наразі є добровільним, що дозволить забезпечити екологічність моторних біопалив і скоротити викиди в атмосферу;
- створення системи онлайн-контролю за обігом нафтопродуктів, підкріплену високими штрафними санкціями за порушення, і впровадження інституту незалежного аудиту якості моторних палив, що сьогодні фактично не контролюються державою;
- завершення процесу гармонізації з відповідними нормами ЄС;
- скасування виключних прав на виробництво бензинів із додаванням біоетанолу та/або його компонентів, що стримує розвиток конкуренції, а також призводить до недоотримання Україною потенційної вигоди від безмитного експорту біопалива до ЄС в рамках відповідних квот.

Зазначене вище лежить у площині директивних рішень регуляторної природи особливої політики лобювання. Водночас галузь має серйозні обмеження та проблеми економічної природи, які потребують наукового обґрунтування. Так, якщо аналізувати обмеження та перспективи розвитку галузі в Україні на рівні сільськогосподарських підприємств, які б розгорнули виробництво біопалив, то слід наголосити, що:

1. В Україні по суті відсутній ринок біопалив: відсутнє суттєве виробництво, звідки пропозиція і досі залишається не сформованою; відсутні агенти (фірми, підприємства) ринку, що формували б усталений попит; відсутніми є і інші необхідні норми, інститути, механізми репрезентативного ринку.

2. Відсутній успішний досвід подібного бізнесу як в Україні загалом, так і у сільськогосподарських підприємствах зокрема. Звідси, а також з огляду на вище розглянуті аспекти, привабливість даного бізнесу, у т.ч. інвестиційна, потребує підтвердження. Підприємства цієї групи зіштовхнуться з проблемами фінансування відповідної диверсифікації, а також її технічного та технологічного забезпечення. Отже, потрібне особливе ретельне економічне обґрунтування моделі ефективності ринку та бізнес-процесів.

3. У силу зазначених причин різко актуалізується завдання наукового обґрунтування моделі ефективного менеджменту даного бізнесу.

Список використаної літератури:

1. Про альтернативні джерела енергії : Закон України від 20 лют. 2003 р. № 555-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/555-15> (дата звернення: 02.01.2020).

2. Про альтернативні види палива : Закон України від 14 січ. 2000 р. № 1391-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1391-14> (дата звернення: 02.01.2020)

3. Про Національний план дій з відновлюваної енергетики на період до 2020 року : Закон України від 01 жовт. 2014 р. № 902-2014-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/902-2014-%D1%80> (дата звернення: 16.07.2021).

4. Логоша Р.В., Семчук І.А. Ідентифікація моделей маркетингу взаємодії сільськогосподарських підприємств з виробництва біопалива. *Економіка АПК*. 2020. № 12. С. 45 – 54.